Falikárpit - Teremtés

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	13744
Alkotó:	Ferenczy, Noémi (1890 - 1957) / tervező és kivitelező
Készítés ideje:	1913
Készítés helye:	Magyarország
Jelzés:	nincs
Anyag:	gyapjú
Technika:	gobelin technikával szövött
Méretek:	magasság: 222 cm szélesség: 222 cm sűrűség (felvető): 5 cm

Ferenczy Noémi (1890-1957) festőművész kora európai textilművészetének egyik legjelentősebb alkotója. A szövés technikáját a nagy múltú párizsi Manufacture des Gobelines-ben sajátította el. Kárpitjait maga tervezte, szőtte, sőt az alkotáshoz használt fonalakat is ő festette. A Teremtés című műve tekinthető az első igazi, művészi érzékenységgel és rá jellemző kifejezőerővel rendelkező kárpitjának.
A kilenc osztatú hálós struktúrába komponált kép közepén a munkában „megfáradt” Atyaisten ül, körülötte az általa teremtett földi világ képeivel. Alatta az első emberpár, a még bűntelen Ádám és Éva látható. A kárpit egész felületét a négyszögletes képmezőkbe szerkesztett változatos flóra és fauna tölti ki. A burjánzó növényvilágot gyümölcsfák, bokrok, kúszónövények, szőlő és színes virágok jelenítik meg, köztük elefánt, zsiráf, őz, párduc, madarak, majmok serege képviseli a népes állatvilágot. A kompozíció egységes hatását a vékony vonallal elválasztott, önmagukban is értelmezhető képmezők zárt formai egysége sem bontja meg. A kárpitot apró virágok és leveles ágak bordűrje fogja egységbe.
A teremtéstörténet megalkotása során a művésznő sokat merített a távoli múlt műalkotásaiból. A középkori üvegablakok, freskók struktúrája és ábrázolásmódja, a 15-16. századi kárpitok növény- és állatfigurái nagy hatást gyakoroltak rá. E mellett e korai művén már megjelenik a később is oly jellemző folthatásra törekvő síkszerű szövés- és ábrázolásmód, a visszafogott színhasználat és az egyéni látásmód.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 133. (Erdei Lilla)
- Szerk.: Nagy Cecília: Ferenczy Noémi a pálya kezdetén. *A gödöllői szőnyeg 100 éve. Tanulmányok a 20. századi magyar textilművészet történetéhez*. Gödöllői Városi Múzeum, Gödöllő, 2007. - 71. (Pálosi Judit)
- Szerk.: Dobrányi Ildikó, Schulz Katalin: Kárpitművészet Magyarországon a kezdetektől Ferenczy Noémiig. *Kárpitművészet Magyarországon*. Budapest, 2005. - 30-31. (László Emőke)
- szerző: Vadas József: *A magyar Art Deco. (Stílusok, korszakok)*. Corvina Kiadó, Budapest, 2005. - Nr. 18.
- Pálosi Judit: *Ferenczy Noémi*. FUGA, Budapest, 1998. - 54-55.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.25 (László Emőke)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/25.
- László Emőke: *Képes kárpitok az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. II. Európai és magyar kárpitok a 19. sz végétől a II. világh.ig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1989. - Nr. 21.
- szerző: Kiss Éva, Csenkey Éva: *Magyar Art Deco*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1985. - Nr. 80.
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 383.
- Szerk.: Voit Pál, Csernyánszky Mária: *Az Iparművészeti Múzeum mesterművei. 1896-1946*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1946. - p. 6.
- Tolnay Károly: *Ferenczy Noémi*. Budapest, 1934.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum